

Fàbrica de telers

Sant Pere de Riudebitlles

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Carrer Nou, 62

Coordenades:

Latitud: 41.45179
Longitud: 1.70185
UTM Est (X): 391571
UTM Nord (Y): 4589725

Classificació

Número de fitxa 08232 - 70
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XIX
Any 1864
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Molt reformada
Protecció Legal
Tipus de protecció: BPU
Observacions protecció: POUM 12/05/2012
Accés Fàcil
Ús actual: Productiu
Titularitat Privada
Titular: 1699405CF9819N0001LO

Fitxes associades:

[Antigues Escoles](#)

[Cal Xarret](#)

[Cal Teixidor / Cal Doctor Pla](#)

Autoria de la fitxa ARQUEOCIÈNCIA - J.M. Huélamo

Data de registre de la fitxa: dl., 07/06/1999 - 02:00

Descripció

Es tracta d'un edifici en forma de nau amb coberta a dues aigües amb encavallades. A la façana hi ha inscrita la data de 1864, en la què deuria ser la porta principal i que actualment és una finestra. La façana es compon de planta baixa amb tres obertures (a la central hi ha la data) emmarcades de pedra i coberta amb arc escarser. Té una primera planta amb tres finestres quadrangulars allargades en sentit vertical i està coronat per tres finestres en forma d'ull de bou, seguint la línia de coberta de l'edifici.

Història

Després de Cal Teixidor, en ordre d'antiguitat, es tracta de la segona indústria de teixits coneguda en Sant Pere. Se sap que els amos procedien de Sabadell, ja que era la part urbana de la fàbrica del Valls. Només hi treballaven dones, excepte l'encarregat que vivia en un pis al costat mateix de la fàbrica. Es feien servir dos tipus de material, l'un de cotó i l'altre de més fi, que arribaven de Sabadell en troques ja tenyides. Un cop descarregada la matèria primera, s'havien de fer les bitlles per nodrir les llançadores. Al teler, les dones s'hi col·locaven assegudes al davant i amb la força de peus i de mans el feien funcionar. Es tractava d'un treball completament manual. Fins l'arribada de l'electricitat al poble, cap a l'any 1916, moltes de les feines que s'havien de fer a mà no es van mecanitzar. A la fàbrica s'hi feien dues menes de productes: els anomenats cobriespatlles (mocador o xal gruixut per abrigar-se l'esquena les dones) i les mantellines (peça d'abric en forma de capeta acabada en rom que cobreix des del coll fins a la cintura de les dones). Els cobriespatlles es teixien amb cotó i, de vegades, amb filoja, un material més fi. Eren de forma quadrada i grans com a mantons. Donat que anaven destinats a les dones grans, eren de colors foscos, negres i de tons cendrosos. Aquests cobriespatlles s'elaboraven de forma que entre peça i peça quedés un tros sense teixir, el qual servia després per fer de serrell. Tot el teixit es disposava en grans rotlles i es repartia per les cases. Les dones l'anaven a buscar a coll a "la fàbrica de teler" i, així mateix, el tornaven un cop manipulat. Aquesta feina que es repartia a les cases era d'acabat: les dones havien de tallar pel tros sense teixir i fer el serrell amb les mans mullades d'aigua i cendra. D'aquesta forma, els fils sense teixir tallats s'enganxaven els uns amb els altres i feien serrell. Era una feina que es pagava a tant la peça. La fàbrica va tancar cap als anys '30. L'amo va morir pels volts d'aquesta dècada i els productes que s'hi feien ja no tenien sortida (AAVV, 1991). A finals dels anys '40 s'instal·laren els formàires que ja tenien la fàbrica al mateix carrer, i des d'aquell moment es dirà Cal Formaire, o ca l'Enric Alegre, fins que va ser embargada pels bancs quan Enric Alegre, S.L. va fer fallida.

Bibliografia

AAVV (1991) Oficis i professions a Sant Pere (finals s. XIX i s. XX). Programa de Festa Major de Sant Pere de Riudebitlles.

